

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR
MANAGEMENT

DE VLAAMSE MINISTER VAN BRUSSEL, JEUGD, MEDIA EN ARMOEDEBESTRIJDING

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

**Betreft: Machtiging tot onderhandelen, goedkeuren en ondertekenen
van de Slotakten van de Wereldradioconferentie 2023
georganiseerd door de Internationale Telecommunicatie Unie
van 20 november tot 15 december 2023 te Dubai.**

Samenvatting:

Van 20 november tot 15 december 2023 vindt in Dubai de Wereldradioconferentie 2023 (WRC-23) plaats. Deze Wereldradioconferentie wordt georganiseerd door de ITU en zal de Radio Reglementering herzien. De beslissingen genomen tijdens deze Wereldradioconferentie kunnen impact hebben op het omroepspectrum, een bevoegdheid van de gemeenschappen.

In deze nota wordt geschetst wat heden relevant is voor Vlaanderen tijdens deze Wereldradioconferentie. Er wordt gevraagd een mandaat te geven aan de Vlaamse minister van Media om namens de Vlaamse Regering het intrafederale overleg te kunnen voeren of te laten voeren en in voorkomend geval de Slotakten van WRC-23 goed te keuren en te laten ondertekenen door een lid van de federale delegatie op voorwaarde dat de Vlaamse Gemeenschap wordt vermeld.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Deze nota betreft het beleidsveld media. Aan de oorsprong van deze nota liggen onder meer de volgende doelstellingen uit de beleidsnota Media 2019-204:

- de strategische doelstelling SD A.3 'optimaliseren van kader en instrumenten voor mediabeleid' en meer specifiek de operationele doelstelling OD A.3.3 over het beheren van het spectrumgebruik. Hierin staat onder meer vermeld dat de Vlaamse overheid op het snijveld van media-telecom actief en assertief haar bevoegdheid bewaakt;
- de strategische doelstelling SD A.4 'internationale en interregionale samenwerking en netwerking uitbouwen en meer specifiek de operationele doelstelling OD A.4.1 over het blijvend inzetten op

samenwerking met de andere gemeenschappen en landen en dialoog met internationale beleidsniveaus maximaliseren. Hierin staat onder meer dat samenwerking met het federale niveau en andere gemeenschappen onontbeerlijk blijft aangezien verschillende aspecten van telecom nog een federale bevoegdheid zijn.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Sectorraad Media van de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media gaf in het advies van 22 mei 2022 bij 'het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de frequenties vervat in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 houdende vaststelling van het digitaal frequentieplan voor aanbieders van radio- en televisieomroepnetwerken' een opmerking over de Wereldradioconferentie 2023. Dit advies is als bijlage 1 terug te vinden.

Inspectie Financiën verleende een positief advies op 26 oktober 2023. In zijn advies verklaart de Inspectie van Financiën dat begrotingsakkoord niet vereist was (zie bijlage 5).

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1 Situering

Van 20 november 2023 tot 15 december 2023 vindt in Dubai de Wereldradioconferentie 2023 (WRC-23) plaats. Deze Conferentie wordt bijeengeroepen door de Internationale Telecommunicatie Unie (ITU), een gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties met zetel te Genève. De ITU telt 193 lidstaten uit diverse werelddelen en deze worden ingedeeld in verschillende regio's. Daarnaast zijn er 900 bedrijven, universiteiten en internationale en regionale organisaties die lid zijn van de ITU. Alle ITU-lidstaten zijn betrokken bij een Wereldradioconferentie. Ook België is lid van de ITU samen met de andere lidstaten van de Europese Unie en behoort tot de zgn. 'regio 1'. De Europese Unie heeft een sectorlidmaatschap bij de ITU (dit zonder spreekrecht en zonder stemrecht).

Tijdens een Wereldradioconferentie wordt de Radio Reglementering, een internationaal verdrag over het gebruik van het radiospectrum, herzien en gewijzigd. De Radio Reglementering bepaalt het gebruik van het radiospectrum voor alle mogelijke radiodiensten en alle mogelijke frequentiebanden zoals omroepfrequenties, militaire frequenties, telecommunicatiefrequenties, luchtvaartfrequenties enz.

De Radio Reglementering bevat dus ook bepalingen voor omroepdiensten en de omroepfrequentiebanden. Gelet op de bevoegdheidsverdeling binnen België waarbij de Gemeenschappen bevoegd zijn voor omroep kan Vlaanderen derhalve betrokken partij zijn bij de herziening van de Radio Reglementering en de beslissingen genomen tijdens de WRC-23 (zie ook verder in deze nota).

De Wereldradioconferentie wordt in principe in de verschillende betrokken ITU-regio's voorbereid en voor de verschillende agendapunten van de Conferentie kunnen die regio's vóór de Conferentie gemeenschappelijke voorstellen en standpunten formuleren. Wat de regio Europa betreft wordt deze

Conferentie voorbereid in de schoot van de CEPT¹ en zijn er zgn. gemeenschappelijke Europese voorstellen/standpunten of 'European Common Proposals (ECP's)' uitgewerkt vóór de aanvang van de Conferentie (zie ook verder in deze nota).

Daarnaast wordt de Wereldradioconferentie tevens voorbereid op het niveau van de Europese Unie. De standpunten van de Europese Unie komen voor in een Raadsbesluit voor WRC-23, dat bindend is voor de lidstaten. De lidstaten dienen tijdens de Conferentie gezamenlijk te handelen m.b.t. de standpunten die voorkomen in dat Raadsbesluit. Dit Raadsbesluit over WRC-23 is heden (nog) niet openbaar om de onderhandelingspositie van de EU niet te verzwakken.

De redactie van de Slotakten van de Conferentie gebeurt tijdens de Conferentie zelf door een daartoe aangesteld redactiecomité op grond van de voorstellen van de regio's en de lidstaten en na bespreking en besluitvorming op de Conferentie. De definitieve teksten van die Slotakten zullen slechts aan het einde van de Conferentie, in principe dus op 15 december 2023, beschikbaar zijn.

2 Korte samenvatting van het voorstel

2.1. Agenda van de Wereldradioconferentie 2023 en de meest relevante agendapunten voor Vlaanderen

De Engelstalige versie van de agenda van deze WRC-23 is terug te vinden in resolutie 1399 van de ITU goedgekeurd tijdens de Wereldradioconferentie in 2019 (zie bijlage 2 aan deze nota). Over de meeste agendapunten van de Wereldradioconferentie 2023 heeft de CEPT Europese gemeenschappelijke voorstellen (zgn. ECP's, 'European Common Proposals') ontwikkeld waarvan een eerste pakket werd gefinaliseerd in een vergadering van 22 tot 26 mei 2023 en een tweede van 18 tot 22 september 2023. Op basis van de agenda en de voorbereidende besprekingen binnen de CEPT en de EU kunnen onder meer de agendapunten 1.5 en 10 of delen ervan betrekking hebben op en/of raakvlakken vertonen met omroep en kunnen deze derhalve van belang zijn voor de Vlaamse Gemeenschap. De behandeling van deze agendapunten (of delen ervan) tijdens WRC-23 kan gevolgen hebben op het toekomstig gebruik van omroepoepassingen. Tijdens de Conferentie zelf kan ook blijken dat andere punten implicaties kunnen hebben op omroepaangelegenheden. Een meer gedetailleerde bespreking van de voor Vlaanderen vóór de aanvang van de Conferentie geïdentificeerde meest relevante agendapunten is terug te vinden in onderstaand punt 2.2.

2.2. Bespreking van de vóór de Conferentie geïdentificeerde meest relevante agendapunten van WRC-23 in het licht van omroepaangelegenheden, de voorstellen/standpunten van de CEPT hieromtrent vóór de aanvang van de Conferentie en de standpunten van de Vlaamse Gemeenschap.

Relevante agendapunten.

Zoals reeds gesteld in het hierboven vermeld punt 2.1. zijn de agendapunten 1.5 en 10 of delen ervan de vóór de aanvang van de Conferentie geïdentificeerde meest relevante agendapunten voor Vlaanderen. De gedetailleerde gemeenschappelijke Europese voorstellen/standpunten vóór de Conferentie over deze agendapunten zijn terug te vinden als bijlage 3 aan deze nota. Hieronder worden deze agendapunten in het licht van de bevoegdheden van Vlaanderen kort besproken samen met de CEPT-voorstellen. Op te merken valt dat het hier CEPT-voorstellen betreft die werden aangenomen binnen de CEPT vóór de aanvang van de Conferentie.

Het agendapunt 1.5 zal het spectrumgebruik en de spectrumnoden van bestaande diensten in de frequentieband 470-960 MHz in regio 1 herzien en zal mogelijke regelgevende acties in de frequentieband 470-694 MHz in regio 1 overwegen op basis van een herziening in overeenstemming

¹ CEPT is het Frans acroniem voor de Europese Conferentie van de Administraties van Post en Telecommunicatie, de Europese regionale organisatie bestaande uit 46 lidstaten waaronder alle lidstaten van de Europese Unie.

met resolutie 235 uit WRC-15². Resolutie 235 uit WRC-15 nodigde uit om na WRC-19 en tijdig voor WRC-23 onder meer:

- het spectrumgebruik en de spectrumnoden van bestaande diensten in de frequentieband 470-960 MHz in regio 1 te bestuderen rekening houdende met relevante ITU-studies, aanbevelingen en rapporten;
- compatibiliteitsstudies uit te voeren in de frequentieband 470-694 MHz in regio 1 tussen de omroepdiensten en de mobiele diensten (met uitzondering van de luchtvaartdiensten) rekening houdende met relevante ITU-studies, aanbevelingen en rapporten;
- sharing- en compatibiliteitsstudies uit te voeren teneinde relevante bescherming te bieden voor andere bestaande diensten.

WRC-23 wordt in resolutie 235 uitgenodigd om, gebaseerd op bovenvermelde studies en op voorwaarde dat deze studies beëindigd zijn en goedgekeurd door de ITU-R, mogelijke regelgevende acties te overwegen in de frequentieband 470-694 MHz.

De betrokken frequentieband 470-960 MHz bestaat in hoofdzaak uit een viertal delen nl. de 700 MHz-band, de 800 MHz-band en de 900 MHz-band (694-960 MHz, gebruikt voor mobiele diensten) en de sub 700 MHz -band (nl. 470-694 MHz, gebruikt voor omroep). De 700, 800 en 900 MHz-banden zijn op Europees niveau geharmoniseerd voor mobiele diensten (mobiele breedband/5G/4G/3G..). De sub 700 MHz-band is tot op heden een 'zuivere' omroepband, waarbij omroep een primaire status heeft en PMSE³ een secundaire status (zie hieronder voor de details).

De Vlaamse Gemeenschap bezit in de sub 700 MHz-band frequentiekanalen verworven tijdens de Regionale Radiocommunicatie Conferentie in 2006 voor digitale televisie via de ether. Deze frequentiekanalen zijn opgenomen in het Vlaams digitaal frequentieplan en zijn voor het grootste deel toegewezen aan Norkring tot 21 juni 2024 voor het aanbieden van een televisieomroepnetwerk. Norkring vroeg ondertussen een verlenging aan voor de licentie voor het aanbieden van een televisieomroepnetwerk bij de VRM en verkreeg die vanaf 22 juni 2024 voor een duur van vijftien jaar. Een deel van deze frequenties toegewezen aan Norkring wordt gebruikt voor uitzendingen via de ether voor TV Vlaanderen. Twee frequentiekanalen uit de 700 MHz-band zijn via een besluit van de Vlaamse Regering toegewezen aan de VRT. Daarnaast wordt de sub 700 MHz-band ook gebruikt voor de zgn. PMSE , zoals draadloze microfoons, oortjes, reportageverbindingen,... Dit alles voor live uitzendingen, live evenementen, gebruik in productiehuizen, bij omroepen,... Dit gebruik van de betrokken frequentieband door PMSE is dus belangrijk voor de Vlaamse audiovisuele sector, maar PMSE is in principe een federale bevoegdheid.

Dit agendapunt 1.5 zal allicht een van de meest controversiële zijn tijdens de WRC-23.

Standpunten CEPT -EU

Op Europees niveau is er een eerder EU-besluit uit 2017 waarbij omroep en PMSE gebruik in de frequentieband 470-694 MHz prioritair in de EU zijn en dit tot ten minste eind 2030. Dit besluit gaat tevens als bijlage 4 aan deze nota en is belangrijk om hier te vermelden. Er is tevens een EU Raadsbesluit waarvan de inhoud momenteel (nog) niet kan worden vrijgegeven om de onderhandelingspositie van de EU niet te verzwakken.

De CEPT is in de voorliggende ECP over agendapunt 1.5 van oordeel dat omroep en PMSE toegang tot de frequentieband 470-694 MHz dienen behouden te blijven. Het voorstel is om de mobiele dienst in de frequentieband 470-694 MHz een secundaire status te geven (d.w.z. geen recht op bescherming en zelf geen storing veroorzaken op de primaire dienst). Daarnaast wenst de CEPT de bovenvermelde resolutie 235 uit WRC-15 te herzien en studies te laten uitvoeren na WRC-23 om tijdens de Wereldradioconferentie in 2031 een mogelijke upgrade te overwegen van de secundaire

² WRC-15 staat voor Wereldradioconferentie 2015.

³ PMSE staat voor program making en special events

status van de mobiele dienst naar een primaire status in de frequentieband 470-694 MHz. Dit laatste is dus ook een item voor agendapunt 10 van de Conferentie, het agendapunt van de WRC-23 waarin agendapunten voor toekomstige Wereldradioconferenties naar voren kunnen worden geschoven.

Standpunt Vlaamse Gemeenschap

De voorkeur van de Vlaamse Gemeenschap gaat uit naar een 'No Change' in de status van frequentieband 470-694 MHz tijdens WRC-23, dus het behoud van een primaire status voor omroep en een secundaire status voor PMSE. De Vlaamse Gemeenschap kan echter 'leven' met het compromisvoorstel binnen de CEPT dat nu voorligt over agendapunt 1.5 maar gaat er hierbij wel van uit dat tijdens WRC-23 geen bijkomende stappen worden gezet in de wijziging van de status van de betrokken frequentieband en dat deze frequentieband pas ten vroegste tijdens WRC-31 opnieuw ter sprake komt. Dit standpunt werd reeds aan het BIPT bezorgd door het Departement Cultuur, Jeugd en Media. Ook de Franse Gemeenschap verdedigt dit standpunt.

De uitkomst van WRC-23 over bovenvermeld agendapunt kan dan ook invloed hebben op de frequenties die de Vlaamse Gemeenschap bezit in die sub 700 MHz-band en het gebruik van die band voor PMSE op korte en/of lange termijn. De definitieve resultaten van de Conferentie en de mogelijke toekomstige impact op de frequenties van de Vlaamse Gemeenschap zullen pas duidelijk worden op het einde van de Wereldradioconferentie.

2.3. Samenstelling Belgische delegatie, procedureverloop en ondertekening

De Belgische delegatie tijdens WRC-23 zal in principe bestaan uit de ambassadeur van België in Abu Dhabi en personeelsleden van het BIPT en van de militaire overheid. De administratie zal er bij het BIPT op aandringen om de Vlaamse Gemeenschap tijdens de Conferentie op de hoogte te houden over de stand van zaken en tijdig contact op te nemen met de Vlaamse Gemeenschap indien er omroepaangelegenheden of punten aan bod komen die een impact kunnen hebben op omroepspectrum. Dit teneinde een standpunt te kunnen verdedigen tijdens WRC-23 dat ook gedragen kan worden door de Vlaamse Gemeenschap.

België zal de meeste voorliggende gemeenschappelijke Europese voorstellen die werden aangenomen in de schoot van de CEPT mede ondertekenen.

In het kader van vorige Wereldradioconferenties, zoals deze van 2007, 2012 en 2015 werd het gemengde karakter (federale overheid/gemeenschappen) van de Slotakten van deze WRCs vastgelegd in de Werkgroep "gemengde verdragen" (WGGV), een adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB). Tijdens de vergadering van de werkgroep gemengde verdragen van 14 november 2023 werd het gemengd karakter (federaal/gemeenschappen) van de Slotakten van de WRC-23 vastgelegd.

Over WRC-23 is op 9 oktober 2023 door de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, in overleg met het BIPT, een informatieve coormulti gecirculeerd met onder meer de samenstelling van de Belgische delegatie en de standpunten van de CEPT.

De ondertekening van de Slotakten is in principe gepland de laatste dag van de Conferentie nl. 15 december 2023. Enkel hiervoor geaccrediteerde deelnemers aan de Conferentie kunnen de akten ondertekenen, in overeenstemming met het artikel 31 van de Overeenkomst van de ITU.

De Vlaamse minister van Media heeft ervoor geopteerd om geen Vlaamse delegatie te sturen naar de Wereldradioconferentie in Dubai en om aan de Vlaamse Regering te vragen een machtiging te verlenen aan de federale delegatie voor de ondertekening van de Slotakten van de Conferentie. Ook de andere Gemeenschappen zullen niet deelnemen aan de Conferentie.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggende nota heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse overheid.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 26 oktober 2023 is als bijlage bij deze nota gevoegd. Het akkoord van de minister, bevoegd voor de begroting, moet niet worden ingewonnen.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Voorliggende nota heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggende nota heeft geen impact op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

De resultaten van WRC-23 zullen na de Conferentie aan de Vlaamse Regering worden meegedeeld.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° machtiging te verlenen aan de Vlaamse minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding om namens de Vlaamse Regering het intrafederale overleg te voeren of te laten voeren in het kader van de bovenvermelde Wereldradioconferentie van de Internationale Telecommunicatie Unie en in voorkomend geval de Slotakten van deze Conferentie goed te keuren en ze mede namens de Vlaamse Gemeenschap te laten ondertekenen door een lid van de federale onderhandelingsdelegatie in Dubai, op voorwaarde dat de Vlaamse Gemeenschap onder de handtekening wordt vermeld;
- 2° de minister-president van de Vlaamse Regering te gelasten deze beslissingen schriftelijk mee te delen aan de federale minister van Buitenlandse Zaken, Europese Zaken en Buitenlandse Handel en de Federale Culturele Instellingen en aan de federale minister van Ambtenarenzaken, Overheidsbedrijven, Telecommunicatie en Post.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
de Vlaamse minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding

Benjamin DALLE

Bijlagen:

- advies van 22 mei 2022 van de SARC bij het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van de frequenties vervat in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 12 oktober 2007 houdende vaststelling van het digitaal frequentieplan voor aanbieders van radio- en televisieomroepnetwerken
- agenda van de Conferentie in het Engels
- gemeenschappelijke Europese voorstel/standpunt m.b.t. agendapunten 1.5 in het Engels (zgn. 'European Common Proposals for the work of the conference')
- EU besluit van 2017
- het advies van de Inspectie van Financiën van 26 oktober 2023